1869. évi összes dijak 2.142,185 ft 7 krt
s felosztva a különféle biztositási ágaza-
m.
,338 ft 9 kr haláleseti biztositások nye-
élkül.
,377 ft 23 kr „ „ „ részesüléssel.
,149 „ 98 „ ellenbiztositási dij.
,341 „ 36 „ életeseti biztositás.
,670 „ 59 „ évjáradék dijak.
,307 „ 82 „ tulélési társulatok betételei.
ft 7 kr. összehasonlitva az 1868. üzlet
399 ft 28 kr, összes dijbevételeivel, igen
összeggel és pedig 248,785 ft 79 krral
ott.
n fényes eredmény folytán az 1869. év
részvényesekre nézve is igen előnyös
el az összes költségek levonása után
ft 82 kr tiszta nyereség maradt, melyből
csak 90,000 ft osztatott ki és **78,972**
r, a jövő évre fenntartatott. A kiosztott
20%-os osztalékot, — és pedig 120 fo-
képvisel minden részvényre.
on felek, kik 1864. évből halálesetre nye-
en részvéttel voltak biztositva, az öt évi
ról készitett zárszámlára nézve 15%-os
nyben részesülnek.
„Anker" igazgatósága azon szempontból
a hogy nem csak részvényeseinek, de jo-
n még a nála biztositottaknak tartozik
ssel az intézet állásáról, ezen kötelessé-
indig tökéletesen és elismerésre méltó
al megfelelt, sőt mi több gróf Langrand-
eauhoz létezett viszonyait megemlitve, a
teljes megnyugtatása érdekében határo
jelenti, miszerint az „Anker" a nevezett
apitója többi intézeteivel vagy bankjaival
tetésben soha sem állott, és Langrand-
eau helyett pedig Villers Sándor ur vá-
t az igazgatósági tanácsba.

zsde, jun. 27. Cs. arany 5.74. ezüst 117.75

-szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**
esztőtárs: **Borostyáni Nándor.**

rsaság

Követel

frt	kr.
1000000	—
2075784	97
1028969	72
56741	93
263516	35
6131	79
1500	—
373916	61
79250	97
28084	26
83250	—
51900	35
85810	28
2104	11
85349	—
33289	50
168972	82
5424572	66

A főkönyvvivő:
Fenz.

255. 1—

ZENI
ELMI BANK
irokat, ipartársulati
ket, szelvényeket.
pénzt. 188.14—58
letfizetésre,
átéktársaságokat, ajánlatik:
nsorsjegy, évenkint 5 huzással,
0, 220,000, 200,000 frt
ereménynyel, **10 vagy 8 ft**
tés mellett,
gban 10 darabra.

1870. II. évfolyam. **123. szám.** **Kedd, junius 28.**

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Félévre 5 frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.
Hirdetési dij:
5 hasábos petit sorért **5 kr.**

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora **15 kr.**
Nagyobb terjedelmü, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a ***legolcsóbb árért.***
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön **30 kr.**
Előfizethetni helyben: ***Telegdi K. Lajos*** és ***Csáthy Károly*** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

A lajthántúli választások.

Lajthántúl javában folynak a választások a landtagok-ba. Eddigelé azonban csak a bécsi, alsó-ausztriai és stiriai választások eredményét ismerjük. A bécsi választásokról nincs sok mondani valónk. A belvárosban, egynek kivételével, megmaradtak a volt képviselők, minők Giskra, Brestl stb.; a külvárosokban több helyütt uj egyéniségek választattak meg, kiknek politikai szerepléséről ugyancsak édes keveset hallott eddigelé a világ. A választás iránti érdekeltség ugyan magában Bécsben nagyobb volt jelenleg a szokásosnál, mi azt bizonyitja, hogy a választók érzik a helyzet fontosságát és kezdik megérteni lassankint állampolgári föladatukat. Azonban az ujonnan választott bécsi képviselők nagyobb része oly jelentéktelen egyénekből áll, hogy az ember igen hajlandó keveset tartani a jó bécsiek politikai érettsége felől.

Vagy igy áll a dolog, vagy pedig nagy szükség van Ausztriában politikai férfiakra. Mig máshol a fővárosok a nemzet legderekabb fiait iparkodnak bejuttatni a törvényhozó testületbe, addig Bécsben alig pár kivétellel ismeretlen nevü jelöltek választattak meg, kik közül legtöbben még csak most lépnek a politikai nyilvánosság forumára. Mig Páris egy Jules Favret és Pelletant, Berlin egy Virchowot stb. választ, kiknek neve jó hangzással bir az összes müveit világban, addig Bécs, hogy másokat ne emlitsünk, megválasztotta egyik képviselőjévé Löblich „cs. kir. udvari bádogosmestert."

A vidéki választókerületekben sem kedvezőbb a választások eredménye. Igy Stiriában határozottan az ultramontán párt maradt győztes, és e párt nem kevesebb, mint 11 jelöltjét választotta meg a kis stájer földön, mig a szabadelvüek részéről elbukott Kaiserfeld is, a német autonomisták e jellemszilárd vezérférfia. Azonban Kaiserfeld mégis be fog jutni a stiriai landtagba, miután a gráczi kereskedelmi kamra tüzte ki őt jelöltül.

Az ultramontán párt azonban megmutatta a jelenlegi választásoknál, hogy mire képes, ha rendszeres izgatásokkal lép föl. — Lajthántúl égető feladatává vált a szabadelvüeknek komolyan számolni az ultramontán elemmel, mely naponkint több tért foglal el. Ez a sötét párt rendszeresen tör czélja felé, és teljes erővel küzd a deczemberi alkotmány ellen. Megsemmisiteni a szabadelvü vivmányokat, visszaszerezni az egyház hatalmát az állam felett, lomtárba dobni a kellemetlen parlamentarismust — ez végczélja az ultramontán pártnak.

Az ultramontánok Lajthántúl szoros szövetségbe léptek az elégületlen nemzetiségekkel, s a foederalistákkal. Győzelmeiket nagy részben e szövetségnek köszönhetik. Ultramontánok és foederalisták vállvetve küzdenek a deczemberi alkotmány ellen, az előbbiek azért, mivel az alkotmányosság által veszélyeztetve látják a clerus régi hatalmi körét, — az utóbbiak azért, mivel ellenségei a dualismusnak.

Elkomoritó jelenség ez, mely nem biztat semmi jóval sem. Az ultramontán-feudális cottéria befolyása még mindig igen nagy bizonyos magas lajthántúli körökben, és csak legközelebb az osztrák parlamentarismus komolyan volt fenyegetve e cottéria titkos cselszövényei által. Ideje, hogy a Potocki-ministerium tekintetbe vegye az ultramontán elem növekedését. — A lajthántúli választásokban eddigelé is nagy tanulság fekszik már, melyet nem szabadna szem elöl téveszteni azoknak, kik óhajtják és szivükön viselik az alkotmányosság fönmaradását a birodalom tulsó felében. A hátralevő választások eredményének megtudása után mi is hozzá fogunk szólni e tanulsághoz.

Borostyáni N.

= **A polgári házasság** dolgának előleges kérdéseiben — a „R." szerint — az igazságügyministerium már megállapodásra jutott. — Multkor emlitettük már, hogy a polgári házasság különféle fajai közül, az obligativ fogadtatott el; ujabban a végrehajtó organumok kérdése is tisztába hozatott. Az eddigi megállapodások szerint, a házasság kötésére a legc élszerübb forumnak a békebirák mutatkoznak, a kik az általuk felvett jegyzőkönyveket az illető törvényhatóság elnökéhez terjesztik, a hol e szerint a főanyakönyv vezettetnék. A törvényhatóság elnöke a békebirák felterjesztéseit közlené az illető államügyészszel, hogy ez esetleges jogi megjegyzéseit megtehesse. Az anyakönyvek ügye külön fogna szabályoztatni.

= **Honvédtisztek** elleni végrehajtás. Az igazságot kereső közönség érdekeinek megóvása czéljából az igazságügyministerium következő rendeletet adott ki a törvényhatóságoknak:

„A m. kir. honvédtisztek fizetésére intézett végrehajtás és lefoglalás foganatositása körül a polgári biróságok legnagyobb része azon eljárást követi, hogy az illető birói végzést közvetlenül a m. kir. honvédelmi ministeriumhoz küldi meg, holott a ministerium e tekintetben egyebet nem tehet, minthogy az illető végzést illetékes foganatositás végett azon honvédkerületi hadbiztossághoz teszi át, melynek kerületében azon honvédtiszt állomásozik, kinek fizetése lefoglalandó.

Egyrészt gyorsabb elintézés, másrészt feleslegesmunka elkerülése tekintetéből felhivatik a közönség, miszerint a területén létező biróságokat utasitsa, hogy m. k. honvédtisztek fizetése birólag kimondott végrehajtási lefoglalásának foganatositása végett, közvetlenül azon kerületi hadbiztossághoz forduljanak, s egyuttal e felül azon kerületi parancsnokságot is külön értesitsék, melynek kerületében az illető tiszt állomásozik és csakis azon esetben forduljanak a honvédelmi ministeriumhoz, ha oly tiszt ellen van végrehajtás intéve, ki a ministerium kebelében van alkalmazva."

= **Biharmegye főispáni székével** — hir szerint — **Miskolczy Lajos** első alispán kináltatott meg; azonban ő azt el nem fogadta.

A papnövendékek katonáskodása.

Vége felé járván mindenütt az iskolai év, megvártuk volna a honvédelmi minisériumtól, hogy a hittanhallgatók katona-kötelezettségére nézve valami határozott rendeletet bocsátott volna ki az ifjak tájékoztatása végett, mert eddigi ide vonatkozó körrendeletein lehetetlen eligazodni

Nagy zavar van a besorozott papnövendédek közt főiskolánkban is, ifjaink nem tudják magukat tájékozni a közelgő nagy szünidő hogyan felhasználása iránt.

Okot e zavarra maguk a katonai hatóság közegei adtak. Megtörtént ugyanazon honvédkerületi parancsnokságnál, hogy azon kerületbe tartozó papnövendékek közül egyiket a szünidő tartamára berendelték — tényleges szolgálat teljesitésére, mig a másiknak csak iskolai bizonyitványát kérik. Ebből világos, hogy az illetők maguk sem tudják határozottan, mit kelljen tenniök? És, vagy nincs a kormánytól erre nézve utasitásuk, vagy ha van is, az olyan hogy nem lehet világosan megérteni; mindkét esetben, a honvédelmi ministerium kötelessége volna egyenes rendeletet bocsátani a kerületi parancsnoksághoz.

Emlékezünk ugyan a honv. ministeriumnak a mult év végén 29,702. szám alatt kelt körrendeletére, melyben e tárgyról van szó, de abban az általános értelmü „tanuló" kifejezés használtatik, a papnövendékek pedig katonai kötelezettség tekintetében — a törvény szerint — kivételt képeznek a „tanulók" sorában. Ezekről elfelejtkezett a honvédelmi minister intézkedni.

Másfelől azonban a hivatalos lap mult évi 265-ik száma egy ministeri irodából került czikkében irja, hogy a „tanulók" nem a szünidők alatt fognak a honvédség fegyvergyakorlataira beszólittatni, mivel „tanulók" a honvédség kötelékében igen tulnyomó számmal vannak.

Honnan veszik tehát a honvédkerületi parancsnokságok magoknak azt a szabadságot, hogy — ha már a papnövendékeket a „tanuló" fogalma alá vennök is, — a diákokat épen szünidőben szóllitják fel tényleges szolgálatra?

A véderőről szóló 1868-ik évi XL-ik törvényczikk 25. §-a nyiltan mondja, hogy a papnövenékek — hittudományi tanulmányaik folytathatása végett szabadságra bocsáttatnak. Hogy ezek valaha szolgálatra szólitandók volnának, arról — hallgat az iras. És ha ezt akarta volna a a törvény, világosan oda volna az iktatva a papnövendékekről szóló czikkbe épen ugy, mint be van a tanitókról, vagy másokról irt §§-okban.

A mi ref. főiskolánk besorozott papnövendékei e tárgyban — mint értesülünk — kérdést intéztek Tisza K.-hoz, s felkérték, hogy illetékes helyről szerezzen ez ügyről némi felvilágositást. A válasz még nem érkezett le.

Mi a törvény világos szövegére utasitjuk ifjainkat, ott szó sincs gyakorlatról, sőt ellenkezőleg, ki van mondva, hogy erre — ha pályájukon megmaradnak — szükségök soha sem lesz, mert még háboru esetén sem szorittatnak fegyverszolgálatra. És igy nincs is értelme behivatásuknak.

A honvédelmi ministerium pedig igen helyesen járna el, ha a papnövendék ifjuságot határozott rendeletével megnyugtatná ideje korán; mert a nagy szünidő a ref. diáknak világismeretszerzés és tapasztalat gyüjtés ideje.

Óhajtjuk, hogy szavaink ne legyenek a pusztában eredménytelenül elhangzott szavak.

Szatmári Károly.

= **Derecskén** tegnap tartatott meg a debreczeni ref. egyházmegye közgyülése, melynek több apró házi ügyön kivül tárgya volt többi közt a főiskola épitésére szükséges költség, a lélekszám szerint eső 2 kr beszedésének sürgetése, s egyuttal e czélra adakozások gyüjtése, mire, mint hallók, kabai lelkész Szabó Péter 80 ftot adományozott; továbbá a főiskolában a 8 osztályu gymnasialis rendszernek és a tanszabadságnak behozása iránti javaslat felolvasottnak tekintetvén, helyeseltetett. A tanitói gyámintézet megkezdte müködését. A ref. főiskolai tanári nyugdij javára az adakozás gyüjtések elrendeltettek. — A Posta József lemondásával megürült, egyh. tanácsbirói állomásra az egyházak által beérkezett szavazatok felbontatván, a 30 szavazatból 26 **Némethy Lajos** b. ujfalui lelkész, s egyházmegyei főjegyzőre, 3 Posta Józsefre, 1 Tóth Bálintra esett; e szerint Némethy Lajos tanácsbirónak megválasztatván, az esküt letette. Amily nagy volt ezen szerencsés választáson az öröm, — mivel a nevezett férfiuban, példás szorgalma, ifjui erélye és minden tekintetben kellő képzettségénél fogva oly egyén emeltetett e tisztes állomásra, kitől az egyházmegye még igen hasznos szolgálatokat bizton várhat, épen oly általános volt a lehangoltság, és meglepetés, midőn **Révész Bálint** esperest, ezen egyházmegye, sőt általában ref. egyházunk egyik főbüszkesége, a gyülés végén határozottan lemondott az esperestségről, mit több mint 10 év óta oly kitünőleg, oly közmegelégedésre vitt, hogy kormányzata alatt ezen egyházmegye soha sem ismert semmi viszálkodást, egyenetlenséget. Lemondásának főoka sokféle elfoglaltságában rejlett; s csakis annyira volt rábirható, hogy a septemberi gyülésig midőn a Fényes Károly tanácsbiró által, ama lemondás után szóval bejelentett általános tisztujitás iránti inditvány tárgyaltatni fog, vezessse az ügyeket.

Révész Bálint eme lemondásának kell tulajdonitani ama szokatlan eseményt, hogy a gyülés után következett társasebéden egyetlen felköszöntést sem hallottunk; — oly nagy volt a lehangoltság.

Azonban azt hiszszük, hogy, ha a tisztelt férfiu az uj választás folytán ismét látni fogja az osztatlan bizalomnak nyilvánulását személye irányában, nem lesz erős: elutasitani magától a megtiszteltetést; mert azon ragaszkodás, melylyel az egész egyházmegye ő irányában viseltetik, oly páratlan, mikép azt visszautasitani, a közügy sérelme nélkül, alig lehet!

Ujdonságok.

* **Az előfizetések megujitására s az előfizetési dijaknak mielőbb beküldésére felhivjuk a t. cz. közönséget, hogy a julius 1-én megujuló évnegyedben a lap küldésére vonatkozólag hiány s fenakadás ne legyen!**

* A **Csokonai-szobor** felállitása tárgyában tegnap tartott emlékkert-társulati választmányi ülésben elhatároztatott a szobor kicsomagolása, s ha alkalmas hely lesz, szemlére kiállitása; kijelöltetett s kipéczéztetett a hely is, a hová a keleti emlékkertben állittatni fog e szobor, mely a nevezett kertnek a piacz felé néző része, hogy a nagytemplom felől a piaczról is belátható legyen; eldöntetett véglegesen, hogy a talapzat márvány lesz. Mivel azonban szakértők véleménye szerint a téglaalapnak, mely mintegy 50,000 téglát vesz igénybe, mintegy fél évig ülepedni kell, hogy a terhet megbirja, az idén a szobor fel nem állittathatik, hanem a jövő évre marad.

* **Komlóssy Imréné** urhölgy a dalegylet részéről az augustus hóban tartandó zászlófelszentelési ünnepély alkalmára **zászlóanyául** kéretett fel; s örömmel tudatjuk, hogy e megtiszteltetést el is fogadta.

* **A gazdasági iskola tanárkara** kellőleg felfogta hivatását, miszerint az elméleti oktatás mellett gyakorlati irányban is mind előbbre-előbbre igyekszik vinni az iskola növendékeit. Legközelebb is szombaton Vecsey Imre ebesi, szépen berendezett tanyáján, az esős idő daczára jelentékeny kisérletek tétettek a tanulók által tanáraik közbejöttével, a nevezett tulajdonos gépeivel; az aratás, szecskavágás, tengeri morzsolás sat. gyakorlatilag mutattattak be a növendékeknek; kik ezáltal igen hasznos s a mellett kedélyes időtöltésben részesültek. Mind a tanárok, mind a gazda, ki örömest engedett a tanárok felhivásának s a mellett előzékeny fogadtatásban részesité vendégeit, a közérdek szempontjából is elismerést érdemelnek.

* **A helybeli főiskola** 5-ik gymnasiumi növendékei 2 frt 50 krt gyüjtöttek egymás közt a Csokonai-szobor javára, mely összeg szerkesztőségünknél tétetett le s illető helyére juttattatott. Óhajtandó volna, ha a tanuló ifjuság követné a nemes példát. Hogy is mondja a költő? — „A cselekvésnek kora tünt nekünk fel; — tenni a jelszó szeretett barátim!"

* **A debreczeni tanitói egylet** bizonyos körülmények miatt csak folyó junius hó 25-dikén tarthatta alakuló gyülését, a mikor is elnökké Békési Péter, alelnökké Deli Tamás, könyv- és pénztárnokká Domokos Lajos, jegyzővé Hajdu István leánytanitók választattak.

Az egyletbe belépésre bármely vallásfelekezetü tanitótársak, ugy szinte az ügy barátai tiszteletttel felkéretnek.

Az alapszabályok alólirott miklós-uteai leánytanitónál bármikor megtekinthetők.

A közgyülés ideje közöltetni fog.

Békési Péter,
egyl. elnök.

* **Gyászhir.** Ismét egy fiatal virágot szakasztott le a kiméletlen halál — legnyilóbb korában. F. hó 28-án reggeli fél 3 órakor tért hosszas szenvedések után jobb létre az alig 20 évet betöltött Szanka Ludovica — a szabadságharcz idejéből ismert megboldogult Szanka József ügyvédnek — minden ismerősei által kedvelt és szeretett leánya. — A temetési szertartás f. hó 29-én d. u. 5 órakor fog a gözmalom helyiségében végbemenni, honnan rövid ima után a hatvanutczai sirkertbe fognak a boldogultnak hült tetemei örök nyugalomra tétetni. S e végtisztességtételre a boldogultnak rokonai, barátnői és ismerősei a gyászoló rokonok által meghivatnak.

* **Nem állhatjuk meg**, hogy nyilvánosság elé ne hozzuk ama czég feliratát, mely a piacz egyik szegletházán szórul szóra, betüről betüre a következőképen olvasható le: „Itten Minden nemü Bádogos munkát nagy választekba kapható ugy szinte reperáczirok is felvalaltatik es pontosan elkészül." A másik oldalán a táblának ez áll: „Itten minden nemö Szoba fötö főzö konyhák ugy öntöt kemenczere válo csövek nagy választekba kaphato." Mi következik mindebből? az, hogy e czég elkészitője, valamint annak elfogadója nem épen a Kis-Kunságból valók, annál kevésbbé debreczeniek, mert ily pogány magyarsággal nem blamiroznák az alföld eredeti fővárosát.

* Az **északkeleti vasuthoz** tartozó távirdavonal épitése megkezdetett már a város belterületén is, a távirda-póznák kis várakozáson már föl vannak állitva, a sodronytartókkal együtt.

— **Sürgönyforgalom** jun. 27-én a helybeli m. k. főtávirdai állomáson. A pénztárnál felvétetett sürgöny 62, megérkezett és kézbesittetett. 57, felvett 215, kiadatott 215 darab, összesen 549. Donáth.

Országgyülési értesitő.

A képviselőház ülése jun. 27-én.

Elnök: Somsich. A ministerek közül: Eötvös, Horváth. Andrássy.

A jegyzőkönyv fölolvasása után Stratimirovics György interpellátiót intéz az összminisztériumhoz, melyben kérdi, miért nem felel a ministerium a török sorsjegyek tárgyában tett interpellátiójára. Egyuttal határozati javaslatot nyujt be, melyben a kormány fölszólittatik, hogy még ezen ülésszakban nyujtson be javaslatot a nagykikinda-belgrádi vasutvonalra nézve.

Elekes György határozati javaslatot nyujt be, mely a köztörvényhatósági tjavaslatra vonatkozik. Nem akarja e törvényjavaslat tárgyalását elnapoltatni, mert szerinte a közvélemény eléggé tájékozta már magát e javaslat iránt. Ha a baloldal az ellenkezőt állitja, akkor nincs igaza, pedig ő is baloldali. (Zajos ellenmondások balról.)

László Imre több szélsőbali képviselő társa nevében határozati javaslatot nyujt be, melyben a kormány fölszolittatik, hogy egy az 1848-diki törvények szelleméhez mért uj köztörvényhatósági tjavaslatot terjeszszen elő, mert a jetenlegi megtámadja a magyar alkotmány alapelveit s az egyéni és polgári szabadságot. A határozati javaslat kinyomatása elrendeltetik.

Wahrmann Mór következő interpellátiót intézi a kereskedelmi ministerhez:

1. Van-e tudomása a ministernek arról, hogy az olasz kormány 10 frankról 15 frankra emelte a beviteli vámot egy hektoliter borszeszre és hogy az erre vonatkozó tjavaslatot már előterjesztette az olasz parliament elé?

2. Szándékozik-e a kormány lépéseket tenni, hogy a florenczi udvarnál lévő osztrák-magyar követ egész diplomatiai befolyásával arra hasson, mikép a magyar ipar érdeke megóvassék?

TÁRCZA.

Jézsuita és vörösinges.

Történeti regény.
Irta: **Scheibe Tódor.**

(Folytatás.)

— Óh atyám, bárcsak én is csatába szállhatnék e barbárok ellen! Van-e szebb halál, mint a hazáért halni meg?

— Igaz. — válaszolt Urbini.

— Ah, jó atyám, akkor bocsáss el engem is annak védelmezésére.

— Talán d'Arc Johanna jut eszedbe, ki vitézségben a franczia hadseregnek valamennyi hősét fölülmulta. Azonban gyermekem, a regényesség kora lejárt. Egy leányka csak nevetség tárgyává tenné magát, ha amaz ocsmány barbárok ellen a háboruba menne. Azonban édes gyermekem, ideje, hogy az ebéd elkészitéséhez láss. Itt van a pénz; végy halakat, lángliszt et és burgonyát.

A leány félretette munkáját, kezébe vette kosarát és eltávozott hazulról.

Urbini leült; két tenyerébe hajtá fejét s gondolataiba merült. Keble vadul sajgott. Ő szerelmes volt az elrablott leányba, de egyszersmind gyülölte is. Azonban gyülölete csak akkor ébredezett benne, ha magát erővel rábeszélte arra és ő nem volt képes ez érzületét huzamosabb ideig keblében tartogatni. Csak egy szavát kelle hallania Bettinának, — kit ő Marinának nevezett el — s vad haragja azonnal eloszlott.

E lelki önmeghasonlás a legboldogtalanabb emberré tette őt, és már sokszor merült fel agyában ama gondolat, hogy életének végét szakasztja.

E pillanatban nagyon el volt lágyulva. Még mindig maga előtt látta a leányt, lelkesülten nemzete iránt s rendkivül hizelgett az szivének, hogy ez a németeket gyülöli. Ez még mind oly vivmánya volt neki, melylyel büszkélkedhetett; mégis csak volt fáradtságainak némi eredménye, s a boszu egy nemc gyanánt tekinté azt is, hogy egy németnek a leányát olasznövé változtatta át.

Ez eszmébe mélyedve, nagy kedvteléssel gondolt a barát intéseire s komolyan föltette magában, hogy azokhoz tartja magát s nem gondol többé esküje teljesitésére.

Ekkor Antonio a halárus lépe be hozzá s igy szólott:

— Jer csak hamar; de ne ijedj meg. Valami olyas történt, mi téged megszomorit.

Urbini kirohant az ajtón, és épekkor egész csoport néppel találkozott, kik egy élemedett koru nőt czepeltek és vittek be a szobájába.

Marina anyjának idősb növérét hozták oda, ki iszonyu kinokat szenvedett. Arcza ólomszinüvé vált, meredt szemeit vér futá el s irtózatos jajveszékeléssel kiabált:

— Jaj oda vagyok! Meg kell halnom!

Karinát egy közeli egyházban a legirtózatosabb görcsök ragadták meg, minélfogva arra kérte a körülte levő embereket, hogy vigyék vissza őt Urbini lakására.

Urbini a Marina ágyára fektette le a szerencsétlent s kérte a becsődült embereket, hogy hivjanak rögtön orvost.

— Nincs szükség orvosra! — kiáltá a nő magán kivül. — Orvos nem segithet már rajtam. Átok fejére, ki nekem orvost hi; én Urbinival egyedül akarok maradni. El! el innen! Életem függ attól, hogy Urbinival egyedül maradhassak. Én már jobban érzem magam, eredjetek, csak eredjetek innen! . . . Hát még sem pusztultok nyomorultak?

A betegnek eltorzult arcza mindenkiben borzalmat idézett elé, mert kezében hirtelen tört láttak megvillanni, melyet zsebéből rántott elé.

— Ez a szerencsétlen megőrült, — mormogák az emberek, kik őt Urbinihez szállitották. Jó lesz őt megkötözni.

— Eredjetek; távozzatok — szólt Urbini, — tudni akarom, mit óhajt Karina velem négy szem közt közölni. Urbini oda állott a beteg mellé, ki fölegyenesedett ágyában, s a falról egy aranyozott keresztet akasztott le. Irtózatos látvány volt ez.

A koros nő, kinek arcza iszonyuan el volt torzulva, egyik kezében a keresztet, a másikban a tört emelé föl, mig merev tekintetével kémlőleg tekinte körül a szobában.

— Hol van Marina? — kérdé. — Miért nincs ő most itt?

— A piaczra küldtem, — válaszolt Urbini; — csak kevéssel előbb távozott hazulról.

— Óh Isten! akkor ő kisiklik kezemből. Én nem maradhatok itt addig mig visszatér.

— Mit akarsz te vele?

— Szivébe mártani törömet, hogy végre véget vessek életének. Hah! nekem meg kell halnom, és ő élni fog. Van-e igazságos Isten? Átok! átok a sorsra, mely Olaszország vesztét intézi!

A beteget ismét görcsök ragadták meg s annyira hányta-vetette magát az ágyon, mikép Urbini azt hitte, hogy már vége lett. De csakhamar ismét magához tért s bágyadt hangon imigy szólt:

— Én narancsot hoztam, melynek felét méreggel hitettem meg. Mily bolond is voltam én, hogy észre nem vettem, mikor Marina a tányért megforditotta, és én szerenesétlen épen a mérgezett narancsokat ettem meg. Igen, én nem vettem észre és a templomba mentem, Istennek hálát adni, hogy boszumnak müvét elősegitette. Ekkor azonban iszonyu kinok ragadtak meg — s csupán akkor tudtam meg, hogy e leány ravaszsága folytán én vagyok az áldozat. Urbini lépj közelebb hozzám. Ime itt a törüm. Vedd ezt, és tégy akép, mint Olaszország legnemesebb fiának kell. Neked e leányt meg kell gyilkolnod, mielőtt engem sirba eresztenek: s ha ezt nem teszed, örökké üldöző szellemed leszek, ezt esküszöm neked Olaszország istenére, a szentséges Rómára, szent Teodorára! Velencze védasszonyára.

— Szörnyeteg, — dadogá Urbini, eliszonyodva. — Imádkozzál inkább; hogy Isten irgalmas és kegyelmes legyen hozzád.

— Igen, én imádkozom, — válaszolt a nő, a kezében levő keresztet megcsókolva. Óh istenem, te tudod, mily igazságos vagyok én, — folytatá a nő fuldokolva; — a becsület utjáról soha le nem tértem — örültem, midőn hallám, mily boszut esküvél te Marina ellen, midőn ő Velencze leányait meggyalázta. Isten meghallgatta esküdet és én meghalok, mert müvedbe avatkoztam. Óh, én megváltóm, légy segélyemre!

Karina visszahanyatlott a vánkosra s szeme üvegesedni kezdett. Hangja, mely mindig gyöngébb lett, végre elhalt ajkán.

Urbini után nyujtá kezét s jobbjába adta a tört.

Urbini engedte ezt. A haldokló egészen elfogulttá tevé őt és remegett minden tagjában.

Ép akkor lépett be az orvos és közeledett a haldokló ágyához.

— Itt nem lehet többé segiteni, — szólt az orvos. — Már akadozik az ütér; — inkább lelkész után kell sietni.

Három perczczel később Karina megszünt élni.

Alig végzé be a boszuszomjas nő életét, midőn Bettina berohant s fájdalomtól és részvéttől meghatva az ágy mellé rogyott hangos zokogással töltve a szobát el.

Urbini gyorsan kilépett a szobából. Karinának utósó perczekben tett szavai ütték őt tova e leánytól; mint őrült rohant ő tova törét zsebjében hordozva. Fogadást tett, hogy soha sem tér többé a leányhoz vissza, mert remegett, hogy egy sötét órájában képes lehetne a boszu müvét végihez vinni.

Igy érkezett ő a Riva di Chiovanihoz és letekintett a kikötő zavaros vizére. Ugy kivánkozott ő magát abba beleölni!

Nem messze tőle egy bárkát óldoztak föl, melynek kormányosa tele torokkal kiáltozá, hogy ő Páduába hajókázik, s örömmel szállit oda utasokat.

Ekkor Urbini forró agyában egy gondolat villant meg, melytől ő menekvést és üdvet remélt s annál maradva, beugrott a bárkába.

— Ha Páduába megy ön — szólt a kormányoshoz — akkor szállitson oda engem is.

Az evezőlapátok mozgásba jöttek s a bárka lassankint eltávozott a partról.

Két óra mulva elérték Páduát.

Urbini partra szállott s a főutczának vette utját, mig végre egy nagy sötét épülethez ért. Ez egy templommal volt összekapcsolva. Fölment a lépcsőkön az egyházhoz, hogy belépjen abba. Ez azonban be volt zárva. Ekkor a szomszédház kapujához irányzá lépteit, melynek kiszökelő része kerestett volt diszitve.

Anélkül, hogy sokáig habozott volna, megrántá a ház csengettyüjét.

Az ajtót egy fekete csuklyás férfi nyitá meg, ki kérdést tett, mit akar ott.

— A rend tagjául szeretném magamat fölvétetni, — válaszolt ez. Vezessen engem főnökükhöz.

A kapus végig nézett Urbinin s igy szólott:

— Én azt hiszem uram, hogy ön nem oly fiatal többé, hogy rendünkbe fölvehessék.

— Arra önnek semmi gondja, — válaszolt Urbini. Atyám eleve gondoskodott arról, hogy fölvételem ne tagadtassék meg.

Urbinit a kapus bebocsátá és a főnök elévezette.

A következő órában már barátkámzsával cserélte fel öltözetét s megesküdött a rend törvényeinek hüségére.

Jezsuitává lett. (Folyt köv.)

Gróf Andrássy Gyula átnyujtja a nyiregyház-ungvári vasutvonalra vonatkozó szentesitett törvényjavaslatot. Kihirdettetik. Ülés vége 11 óra után.

Fővárosi értesitő.

** Themis czimmel a jövő hóban szabadelvü és független jogtudományi hetilap fog megindulni dr. Siegmund Vilmos szerkesztése mellett. Megjelenik vasárnaponként egy, — másfél, — a szükséghez képest két iven, a „magyar jogászgyülés" idején esetleg naponként is. Előfizetési dija félévre 4 frt, egy évre 8 frt.

** Nyári hó. A budai hegyeken tegnap előtt reggel fél 4 órakor erős hideg mellett hó esett.

Belföldi hirek.

, Hosszu-Pályi lakosságának egy része folyamodott a debreczen-miskolczi vasuti consortiumhoz, hogy a vasutvonal az ő helységök határába **ne vitessék!** Hallatlan tévlépés, mit bizonyosan rosz tanácsadók idéztek elő. Ha kérelmök teljesittetik: lesz módjuk, megbánni e vigyázatlan s kiszámithatlan károkat maga után vonó lépésöket! Nem tudják mit cselekesznek!

, Jégpusztitás. Nyir-Mándokról és Penészlekről értesülünk, hogy ott a határban nagy károkat tett a jégeső. A nemzeti és pesti biztositó intézetek jelentékeny összegig vannak érdekelve.

, Nagy-Kállóban az iskolai szinidő alatt nyitandó tanitó-képezdei tanfolyamra eddig 91-en iratták fel magukat; a tanitást Árvai József zempléni tanfelügyelő végzi.

, A keleti vasut várad-kolozsvári részén a sztánai nagy töltés is elkészült, most már a vonat bátran közlekedhetik; még ugyan az alagut egy része nincs beboltozva, de éjjel nappal dolgoznak rajta, hogy a jövő hó 15-én megtarthassák az ünnepélyes megnyitást.

, Hamis pénzek. Naszódon e hó 9-én nagy mennyiségü hamis 5 ftos bankjegyekkel elfogtak két egyént, egyik bécsi, másik bukovinai születésünek vallja magát. Már többfele bejárták, mindenütt értékesitve saját gyártmányaikat.

, Ritkaság. Mig a naptárak szép nyárral kecsegtetik az embert, addig a természet egészen mást tesz. A mult hét végén is Erdélyben Kolozsvár környékén nagy hideg állott be, s a hegyeket ellepte a — hó.

, Szoboszló, jun. 25. T. szerkesztő ur! Biztos tudomásom van róla, hogy elkeseredett szivü rendezőségünk a mai póstán adja fel s bocsátja világgá virgiliusi figyelemmel egy hó óta készitgetett gyászjelentését. — Engedje meg, hogy egy kis reflexiócskát tehessek s a rendezőség vigasztalására köztudomásul hozhassam, miszerint emlitett majálison a deficit többféle alakban is jelentkezett, s annak legtöbb sóhajt és epedést előidéző neme, bizonyára nem a nem rendező uraké, hanem az volt, melyet F. Vilma, T. Erzsi, F. Ida, L. Etelka, K. Iza és K. Nelli kisasszonyok távolléte okozott. s. a.

Nagyváradi szinkör.

(M.) Hetfőn jun. 20-án: „Párisi élet". Vig operette 5 felv. Irták Meilhac és Halevy. Zenéjét szerzé Offenbach Jakab. — A vásárra bejött vidéki közönség minden zugában megtölté a szinházat s kedélyesen mulatott az operettében előforduló bohózatok felett. Ami az előadást illeti rosszabb volt mint az első; legalább azoknak, kik másodszor is megnézték, ugy tetszett. Taps mindazon által voit elég, s a cancant ma is megrázta a tüzesvérü fiatalság.

Kedden junius 21-én először: „Az utolsó jezsuita." Vigjáték 3 felv. Irta Langer Antal. Egyike azon német müveknek, melyekről bátran el lehet mondani, hogy: nincs benne semmi. Az egész darabban alig fordul elő egy ügyes mozzanat, mely képes lenne a közönségre derült batást gyakorolni. Különben a darab, mint cziméből gyanitani lehet Mária Therézia korában játszik s igy alakjai történeti személyek, de halványan festvék. A nagy királyné főszemély ugyan a darabban, de csak méltóságánál fogva, mert szerepében jelleme homályban tükröződik. Páter Coelestinnak is hálátlan szerepe van s nem láttuk benne a valódi jezsuitát, hiába erőlködött Bercsényi játékával feledtetni a szerep hiányait. A többi szereplők is megfeleltek feladatuknak, de rosz darabot a legjobb játék sem tehet jóvá. Reményljük nem fogja ismételni a társulat. Közönség kis számmal.

Szerdán junius 22-én: „Az élet szinfalai" vigjáték 5 felv. Irták Dumanoire és Clairville. — Francziából forditotta Bulyovszkyné. Elmés szöveg. jól kidomboritott alakok, ügyes jelenetezés comicus helyzetek s a nyelvben kellő könnyedség azon tulajdonok, melyek e mü számára a közönség tetszését biztositják. Mindenek előtt Együdről (Boisjoli gazdag ifju) kell szólanunk, mint kinek e müben leghálásabb szerep jutott. Már egyizben nyilvánitottuk azt, hogy Együd nem salon szinész s mégis mindég oly szerepekben kisért szerencsét. Tudjuk, hogy az ily bonvivant szerepek majdnem mind egy kaptára ütvék, amiért azokat kellőleg megoldani, nagy ügyesség s tanulmány kell. Együd az ily szerepeket nem rontja el ugyan, de mindeniket egyformává teszi, szóval minden salon szerepben egy. A szapora beszéd, a kezek ide-oda himbálása, feszes mozdulatok ezek az ő játékának jellemző tulajdonai, melyeket kivétel nélkül minden szerepében öszpontosit. Hangjában kevés a hajlékonyság s innen van hogy még csak hanghordozása is szerepről-szerepre ugyanaz. — Tagadhatatlan, hogy Együd tehetséges szinész, de tehetségét rosz uton tereli. Vannak egyes szerepei, mint Geiger, Varjas, Styx, melyekben kitünően tölti be helyét s azért csodálkozunk rajta miért akar minden áron salon comicus lenni, mikor a jellemcomicumra sokkal több hajlammal és tehetséggel bir. — Bercsényiné (Margit) játékával ma teljesen nem voltunk megelégedve. Egy idő óta tapasztaljuk, hogy szavallata több helyt éneklővé válik; ajánljuk e hiba kerülését. — Közönség közép számmal.

Csütörtökön jun. 23-án Együd István jutalmára: „Egy férj bünrovata" uj vigjáték 1 felv. Irták Clairville és Gillel Henri; — „Garibaldi" vigjáték 1 felv. Irta Rosen Gyula; s végül „Pajkos diákok" vig operette egy felv. Irta Braun J. — Az első darab tetszést aratott, mihez nagyban járult hozzá a szereplők ügyes játéka. — Nem kevésbbé tetszett a második darab, melyet már ismer közönségünk s mely Rosen Gynla vigjátékai között — lehet mondani — a legmulattatóbb. Vizváry (Kovács) eredeti alakja ismeretes. Folténvi (Wurst) maskirozása kitünő. — Várri Emmáról (Róza) szintén dicsérettel szólhatunk. Nagyon rendén van, hogy a társulat egyes tehetségesebb kezdőknek alkalmat és tért nyujt a kiképeztetésre s nagyobb szerepeket is ád kezeikbe. Várri Emmából nem hiányzik a tehetség, csak nincs gyakorlata. Hangsulyozása jó s hogy néha halkan beszél az bizonyára egy kis tréma szüleménye, ha alkalma lesz a tanulásra, ugy idővel még tehetséges szinésznő válhatik belőle. — Az operette más években jobbban sikerült? — Tannerné (Frinke) ugy elharapta a szavakat, hogy beszédét alig voltunk képesek megérteni. — Mándokyné (Lizi) nevetséges és boszantó „tüzről pattant kis leányka" volt. Mért nem játszta e szerepet Berzsényi Julia? hozzá inkább illett volna. Közönség nagy számmal.

Viszonválasz Koos Ferencz válaszára. *)

A Prot. lap 23-ik számában Koos válaszol ugyancsak a Prot. lapban közzétett „emlékiratomra s az ő „válaszára" még a mult évben megjelent „Tükör" czimü röpiratra, az azokban foglalt tények megczáfolása helyett azon tételt állitván fel, hogy miután Kovács Albert mult évben megjelent czikkelyezése, s az erdélyi consistorium által kiadott „Czelder Márton müködése Romaniában" rólam annyi kárhoztatót mondanak, a nélkül, hogy ha valami jót tettem azt csak fel is emlitenék: Koos nem látja szükségesnek velem irodalmi uton szóba állani, másképp: nem akarja nem tudja, az ellene bizonyitó tényeket megczáfolni, s ily könnyü uton az önámitás olcsó dicsőségével akar menekülni!

Koos „válasza" bizonyságot teszen irója lelke és jelleméről. Én őt nem követhetem s az „ő társadalma" közt sem vagyok, erkölcsét nem osztom, s az általa s a hozzá hasonlók általi gyaláztatás vagy dicséret előttem érték nélküli. E viszonválaszt is nem annyira magamért teszem mint az általam képviselt s gyaláztatásban és gyalázatában is szeretett ügyért, s ezt tenni annyival inkább kötelességem: minél inkább látom a lelkek ingadozását a szent ügyek elvének és szabadságának zászlója mellett.

Én istenemmel s öntudatommal saját utamon járok. A mi életemben és nyilvános pályafutásomban hiba, következetlenség volt talán: azt bevallani nem átallottam és átallom, saját magamat inkább feddvén, mint bálványozván. Most látom, hogy Koos ellenében személyem s az ügy védelmét nem folytattam oly erélylyel mint kellett volna. Ez az ok hogy ő eljárhatott. Magát mutatta fel mint általam üldözöttet, holott én voltam az üldözött. Ploestről elüldöztetésem — másképp nem mondhatom — az ő müve volt; könyveim, kézirataim s kevés magánvagyonom általa foglaltatott el, melyeket mai napig sem kaptam vissza s mely bünténvről Koos és pártolói még csak nem is emlékeznek. Az általam koránsem az övéhez hasonló fáradsággal épitett s általa feltöretett imaházunkban, ploesti egyházunkat rombolva, ügyünket, müködésemet átkozva tette le ő saját bukásának, erkölcsi sülyedésének alapkövét, melyre azóta mind tovább tovább épit. Midőn már bukaresti hiveivel meghasonlott, kevéssé kereste hogy minél inkább bántalmaztassék. Az ablakon való kiugrása is azért volt, hogy magát mint áldozatot mutathassa fel. Ehez hasonló, hogy elferditett ügyét ország s birodalmi gyüléseken interpelláltatta, hirdeté a hirlapokban hogy börtönt szenvedett, melyből egy szó igaz sem volt, hacsak azt nem vette börtönnek, hogy meg volt neki tiltva addig elhagyni Bukarestet, mig az egyháznak a parochiáról elvitt anyakönyveit vissza nem adja akkor, midőn erre a törvény által felszólittatott, s midőn már az erdélyi egyházkormány is felmenté bukaresti lelkészkedésétől.

Hogy „a román törvényszéknél, Koos megbizotta által ő és családja becsületsértéseért engem beperelt" ez igy áll: mult évben K. ellenem egy minden birálaton alól álló „válasz" 16-ik lapján azt irta „azzal rágalmazom, hogy a bukaresti templom megfiadzott (!!) mert a templom épitése alatt magának az egyház pénziből házat épittetett." Én erre „Tükör" czimü válaszom 21-ik lapján azt feleltem, hogy ezért Koos ne engemet vonjon kérdőre, hanem a közvéleményt, melytől én is hallottam, hogy a Poducalicon házat épitett, melyben lakik s melyet apósa nevére irattatott. Oly embertől mint ő, ki sat. ez feltehető. Ez az melyet ő családja becsülete sértésül vévén, engemet érte mult évi aug. 9-én bepereltetett, melyről én nem tudtam semmit ez év május 29-éig tehát tiz hónapig. Kicsinált dolog volt, hogy én az egészről ne is tudjak semmit csak ujból compromittáltassam. A „Monitor" 1869. 29 okt. számában tehát nem a legközelebbiben mint a Prot. lap 19 száma közli, Csufleves János urral kitétték idéztetésemet, holott jól tudták hogy ez országban s Galaczon vagyok. Megjelenvén május 30 án a törvény előtt, miután velem e tárgyban eddig semmi nem közöltetett, kértem a törvény hivatalnokát Cs. urat, lenne szives megmutatni a galaczi prefectura azon átiratát, hogy megidéztetésem mint kell vala, véle tudatva volt, ilyet Cs. ur nem tudott felmutatni. Koos tehát megint tudtom nélkül, akart elitéltetni. Megjelent Koos apósa Dimbovigs ur is, s felmutatá a Tükör példányának megpecsételt helyét. Én pedig 30 napot kértem hogy megtehessem válaszomat, melyet tenni fogok. Ez az a hires becsületsértési per, melylyel Koos Ferencz jónak látta beharangozni a közvéleményt, s megmutatni, hogy a magyar prot. közönség iránt annyi tisztelettel sincs, hogy az igazból legalább valamit igazán mondana.

„Rozetti s Kogolnicseanonak Koos szerint én édes gyermeke, ő mostohája." Még hasonlatnak is rosz. Én emlitett férfiakat igen tisztelem, de soha semminémü államférfiunak, kormánynak lekötelezettje nem voltam és nem leszek oly értelemben, mint Koos hirdeté s hirdeti. Bárkivel is azonban román vagy akármi nemzetiségü legyen, de a szabadság s emberi mivelődés érdeké ben küzd és munkál: meggyőződésem szerint testvéresülök; a nemzetek, kormányok méltányos jogait tisztelem mindaddig, mig az zsarnok követeléssé nem fajul. Ez az én álláspontom.

(Vége köv.)

*) Közöljük e czikket kivételképen, bár lapunkban nem örömest veszünk föl polemiákat, közöljük, mert a „Pr. Egy. L."-ban föl nem vétetett, mert e fölvilágositásokban a közönséget érdeklő missió-ügyre nézve érdekes mozzanatok is foglaltatnak. Szerk.

Külföld.

— Távsürgönyök jelentése szerint a **párisi** börzén tegnap nagy nyugtalanságot keltett a hir, hogy Károly román fejedelem meggyilkoltatott. E hir azonban alaptalannak tünt ki.

— A **belga** miniszter-válságról még eddig semmi különös hir nem érkezett. Az ultramontánok — miután meglepetésökből, melybe őket váratlan győzelmök hozta, fölocsudtak, — programmjukat formulázni kezdik. E hó 18-án Nothomb Alfréd elnöklete alatt tartott egyik értekezleten, melyben a kamara s a senatus több előkelő tagja is részt vett, ama határozat hozatott, hogy a pártnak mindenek előtt a következő három eszme megvalósitására kell törekedni: 1) választási reform a szavazatjog kitertesztése értelmében; 2) a katonai terhek leszállitása s igazságosabb elosztása; 3) az adók leszállitása. — E három határozat az ország minden ultramontán egyletének azon fölhivással fog megküldetni, hogy fogadja el azokat.

Ha az ultramontánok csakis ezen programm megvalósitására törekednek, ugy alig különböznek a szabadelvüektől, kiknek programmja körülbelől ugyanez elveket hangsulyozza. Félünk azonban, hogy e szabadelvü álcza alatt a feketéknek még más terveik is vannak.

— Az „A. A. Z."-nak a lengyel határokról **Fadejew** tábornok elbocsáttatására vonatkozólag következőket irják: „Tudni akarják, hogy Ausztria ez ügyben reclamatiókat tőn a pétervári udvarnál és Sándor czár határozottan oda nyilatkozott, hogy jó egyetértését a bécsi udvarnál semmi módon sem akarja megzavarva látni. Evvel tehát a pánszlávisták befolyása a szent pétervári udvarnál meg lenne törve s az orosz katonaság között meglehetősen elterjedt gyülölet Ausztria iránt a császári udvarnál többé viszhangra nem találna." Az csakugyan kétségtelennek látszik, hogy Fadejew elbocsáttatása által az orosz cabinet Ausztria iránt némi figyelmet akart tanusitani, de másrészt alig hihetjük, hogy ezen egyetlen tényből a czári politika gyökeres megváltozását lenne szabad következtetnünk.

Közgazdászat.

Az orsz. magyar gazd. egyesület által 1870. évi november 3–12-ik napjain tartandó országos sajt-, turó- és egyéb tej-termék-kiállitás programmja.

Midőn az orsz. Magyar Gazdasági Egyesület a sajt, turó és egyéb tejtermék országos kiállitásának rendezését elhatározta, különösen a következő szempontok vezérelték:

a) A tejtermékek kiviteli fontossága, mely kivitel előmozditása és fejlesztése által a hazai mezőgazdasági iparnak egy eddig nem eléggé méltányolt, s más országok, p. o. Angol- s Francziaország, Németalföld és Schweitz példája szerint jelentékeny jövedelmi forrás nyilnék meg.

Ily kiállitás a kivitelre a vállalkozási szellemet ébreszteni, és a kormányt tájékozni fogja az iránt, hogy ezen hazai ipart mely irányban kellessen czélszerü intézkedések vagy segélyzések által támogatni és előmozditani.

b) Azon meggyőződés, hogy a rendezendő kiállitás alkalmat advan egyes czikkek, mint a tej és vaj conserválása és kiviteli képességének bebizonyitására, ez által azon gazdáink is, kik eddig — a tejtermékeknek közel vidékükön kelendőség hiánya miatt — a tejelésre sulyt nem fektettek, és tenyészállatokat ezen lényeges mellékjövedelem nélkülözése mellett igen költségesen nevelték fel, buzditást fognak nyerni, hogy állataik lehető legjobb táplálása és gondozása által a tejelés fokozása, s igy a szarvasmarha- és juhtenyésztés termékeinek teljes kiaknázására és jövedelmezésének emelésére törekedjenek. Végre

c) Azon körülmény is, hogy egy ily kiállitás a tejipar czikkeinek sokfélesége és fejlődési fokának bemutatásával, példa és verseny által, jótékonyan fog hatni ezen nálunk elterjedt háziipar tökélyesitésére, s igy közvetve a vidéken sok irányban nélkülözött házi jólét emelésére, s épen azért e kiállitásnál az Egyesület a házilag kezelt sajtfélékre különös sulyt kiván fektetni.

A kiállitás keresztülvitelére nézve: az egyesület abban állapodott meg, hogy:

1) A tervezett sajt-, turó-, és termék-kiállitás csakis országos legyen, kiterjedve az egész magyar birodalom területére.

Jelenleg ugyanis épen az a baj, hogy a külföldi sajtféléket nagyon is jól ismerjük, s nem csekély mértékben fogyasztjuk: holott a hazai készitményekről nem birván kellő tudomással, több példa van reá, hogy a hazai termék külföldi név és czég alatt jön kereskedésbe.

Ezért véli az egyesület tanácsosabbnak a tervezett országos sajt-, turó és tejtermék-kiállitást csakis a hazai készitményekre terjeszteni ki, hogy ezeknek megismertetésére nyiljék alkalom; s ezuttal nem kivánja a külföldi sajtféléket versenyre ereszteni, melyekkel hazai készitményeink — általában véve legalább — még most előreláthatólag ugy sem versenyezhetnek sikerrel.

2) Tárgyaira nézve a kiállitás magában foglalja a tej és ebből való mindennemü készitményeket, az előállitásra szükségelt eszközökkel és készülékkel.

3) A kiállitás helye Pesten az orsz. Magyar Gazdasági Egyesület köztelke.

4) A kiállitás megtartásának idejéül, a különféle sajtkészitési idények tekintetbe vételével, a f. 1870-ik é. november havának 3—12-ik napjai tüzetnek ki.

5) A kiállitási czikkek osztályozására és a jutalmazandók kijelölésére nézve a következő sorozat szolgáland:

I. Osztály.

Tej conservált állapotban, természetes vagy süritett alakban: 1-ső dij 10 db. arany, 2-ik dij 6 db. arany. Eszközök: a) fris tej hütésére és szállitására szolgáló készülékek és edények: egy dij 5 db. arany. b) Fejő eszközök: egy dij 3 db. a.

II. Osztály.

Vaj: a) fris állapotban: egy dij 4 db. arany, b) conservált kivitelképes, félig vagy egészen sózott állapotban: 1 dij 8 db. arany 2. dij 6 db. a. 3. dij 4 db. a. Vajkészitő eszközök: a) tejfelező edények: egy dij 4 db. a. b) köpülők: egy dij 4 db arany.

III. Osztály.

Sajt és turó: 1) Tehéntejből: a) kemény sajt: 1-ső dij 10 db. arany, 2. dij 6 db. a. 3. dij 4 db. a. b) lágy sajt: 1-ső dij 6 db a. 2. dij 3 db. a. c) füszer sajt: 1 dij 3 db. arany 2) Juhsajt és turó, a) kemény: 1-ső dij 7 db. arany 2. dij 5 db. a. 3. dij 3 db a. b) lágy: 1-ső dij 5 db. a. 2. dij 3 db a. 3) Vegyes tehén- és juhsajt és turó: a) kemény: 1-ső dij 5 db a. 2. dij 3 db a. 3. dij 2 db a. b) lágy: 1-ső dij 3 db a. 2. dij 2 db a. Sajtkészitő eszközök: 1-ső dij 4 db arany 2. dij 2 db a. A jutalmazottak az aranyokból álló dijakon fölül — egyesületi — nagy ezüst érmet is kapnak.

A kiállitók ösztönzőbb buzditása tekintetéből, az arany dijakat, mint országos jutalmakat a m. kir. földmivelési ministerium tüzi ki.

6) A kiállitandó tárgyakról a bejelentéseket f. évi oct. első napjáig be kell küldeni az orsz. Magyar Gazdasági Egyesület titoknoki hivatalához (Pesten, Üllőiut 12-ik sz. Köztelek).

A tárgyak beküldésére nézve pedig a t. kiállitók ugy intézkedjenek, hogy azok legfeljebb f. é. october 20-ik napján már megérkezhessenek a köztelekre; kivéve a fris vajat és tejet, melyet a kiállitás egész ideje alatt lehet beküldeni.

Hogy a hazai tejiparnak minél tökéletesebb képét nyujthassa a kiállitás, kivánatos, miszerint a bejelentések ne csak a kiállitó neve, lakhelye s a kiállitandó tárgy megnevezését foglalják magukban, hanem sziveskedjenek a t. kiállitók körülményesen megirni termelésük nagyságát, a készitmény szokott eladási helyét és rendes árát, valamint az állat faját is, melynek termékeit bemutatják.

Végül méltóztassanak a t. kiállitók rendelkezni az iránt is, hogy küldeményeikkel a kiállitás után mi történjék, nevezetesen: hogy a kiállitott tárgyak elárvereztessenek-e az illetők javára, vagy az érettök befolyt pénzt más egyéb közhasznu czélokra forditassék.

Pesten, 1870. évi jun. 7-én.

Az országos Magyar Gazdasági Egyesület nevében:
Lónyay Gábor elnök.
Morócz István titoknok.

— Értekezlet a magyar gabnakivitel ügyében. A magy. közl. ministeriumnál közelebb értekezlet tartatott a főbb vasuti társaságok igazgatóságaival az iránt, hogy a külföldön beállandó gabnaszükséglet fedezésére Magyarországból nagyobb szállitmányok történhessenek s ne ismétlődjenek a két év előtti calamitások. A tanácskozmány azonban eredményre nem vezetett, miután a vasuti képviselők nem szerezhettek maguknak meggyőződést az iránt, mennyit fog a külföld igénybe venni. Positiv adatok ez ideig sem Angol, sem Francziaország szükségletét illetőleg nem jutottak tudomásra. A consulatusokban ugyan szerveznék a kereskedelmi irodákat, azonban ugy látszik azok még nem kezdhettek munkához. Mindenesetre hanyagság követtetett el, vagy ez irodák felállitásával, vagy az irodák által. A hivatalos gondoskodásnak különben a kereskedelmi közönség nagy hasznát fogja venni; sokkal életrevalóbb intézkedésnek tartanók, ha a központban egy hatalmas kereskedelmi egyesület alakulna, mely a kereskedelem érdekében szükséges ilyen feladatok teljesitéséről is gondoskodnék. („H.")

Legujabb.

— Pest, jun. 27. Horn Ede vasárnap a pozsonyi redoute teremben roppant számu közönség előtt beszédet tartván, nagyszerü lelkesedést idézett elő. Este a prépostkertben polgár estély volt, mely fölött Horn, Simonyi és mások ismét nagy lelkesedés közt tartottak beszédeket. Este tiz órakor a jogászok pompás fáklyászenét adtak Horn tiszteletére.

— Grácz jun. 27. Stájerország városaiban többnyire szabadelvü jelöltek választattak meg.

— Bécs jun. 27. Az ide hivott Kellersperg határozottan vonakodik a kabinetbe belépni.

— London, jun. 27. este Lord Clarendon ma reggel meghalt.

— Brünn, jun 27. Morvaország városaiban és kerületeiben 23 alkotmánypárti választatott meg köztük Giskra Brünben, és Sturm Iglauban; a deklaransok közül 4 választatott meg.

— Laibach jun. 27. Krajnában a vidéken majd mindenütt a nemzeti párt jelöltjei választattak meg.

168-dik árjegyzék

az „István" gőzmalom gyártmányairól.
(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.ben, kötelezettség nélkül).

Ingyen zsákkal.

		frt.	kr.
A.	Asztali dara nagy szemü	14	80
B.	Ugyanaz apró szemü —	14	80
C.	Dara középszerü — —	13	80
0.	Királyliszt — — — —	14	60
1.	Lángliszt — — — —	13	80
2.	Montliszt — — — —	13	40
3.	Zsemlyeliszt különös —	12	80
4.	Ugyanaz — — — —	12	40
5.	Fehér kenyérliszt I. rendü	11	40
6.	Ugyanaz II. rendü — —	9	40
7.	Barna kenyérliszt I. rendü	8	40
8.	Barna kenyérliszt II. rendü	7	60
	Rozsliszt I. rendü — — —		
	Rozsliszt II. rendü — — —		
00.	Árpakása — — — —	17	—
0.	Árpakása — — — —	15	—
1.	Árpakása — — — —	11	—
2.	Árpakása — — — —	9	—
3.	Árpakása — — — —	8	—
	Árpadara — — — —	10	—

Zsák nélkül.

Lábliszt I. rendü — —	5	60
„ II. „ — —	3	60
Korpa — — — —	2	20
Árpaliszt — — — —	4	40
Simaőrlés mázsánként	—	80
Darálás „	—	40

A buza- és rozs-készitmények eladása netto 150 bécsi fonttal, az árpakása netto 100 bécsi fonttal — ingyen zsákba pakolva — történik.

Debreczen, junius 17. 1870.

2. 32—

Bécsi tőzsde, jun. 28. Cs. arany 5.73. ezüst 117.75

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**
Szerkesztőtárs: **Borostyáni Nándor.**

HIRDETÉSEK.

Eladó ház.

Burgundia-utczán a 40. sz. jó állapotban levő **ház,** mely tartalmaz **7 szobát, 3 konyhát, kamarát, fáskamarákat** és **pinczéket,** 33½ öl házutáni **földével** együtt szabadkézből eladó. Értekezhetni iránta **Batthyányi-utczán 2554-dik** szám alatt. 254. 2—6

CEMENT kőtáblákat

templomok, gyüléstermek, előcsarnokok, folyosók, fürdőszobák talajozására ajáln

214. 10— **Geréby és Hannig.**

Helyváltoztatás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy **arany-, ezüst- és ékszeráru üzletemet** az eddigi Teleky-utczai helyiségről f. évi pünkösttől kezdve a **Széchenyi-utczai gróf Dégenfeld-féle házhoz tettem át.**

Ez alkalommal egyszersmind tudósitom a n. é. közönséget arról is, hogy bármi nemü arany- és ezüstnemüt **becserélés, feldolgozás, avagy ujjá-, illetőleg átalakitás végett,** a legelőnyösebb feltétel s illetve pontos és gyors kiszolgálat mellett elfogadok.

S midőn a n. é. közönség további becses pártfogását és látogatását kérem, teljes tisztelettel vagyok **Fülkey Kálmán,** aranymüves.

256. 2-3

Nyavalyatörési görcsöket (Fallsucht)

gyógyit

doktor **Killisch O.** nehézkór-gyógyász **Berlinben;** — **Louisenstrasse Nro 45, ki már több, mint száz ily betegséget gyógyitott ki.** Értekezhetni vele **levél utján.** 157.16—38

Eladó birkák.

A **büd-szent-mihályi uradalomban** 550 darab számleletti tartani való

fiatal anyabirka,

60 db. ilyen **kos** és 300 db. **mustra-anya** és **ürü** tétetik **eladóvá,** venni szándékozók jelentsék magukat alulirott

257. 2—3

Büd-szent-mihályi uradalmi felügyelői hivatalnál.

Debreczeni gőzmalmi részvények

kaphatók

Tátray Kárpát,
gőzmalmi pénztárnoknál.

47. 25—

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában.